

MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

BM.WOG.001.29.2020

Warszawa, 28 kwietnia 2020 r.

**OPINIA KOMITETU POLITYKI NAUKOWEJ W SPRAWIE PROGRAMU
REGIONALNA INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI (RID)
ORAZ
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI – UCZELNIA BADAWCZA (IDUB).**

Komitet Polityki Naukowej rekomenduje wdrożenie szeregu instrumentów służących weryfikacji wydatkowania środków w ramach programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości (RID) oraz Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB).

W tym drugim przypadku chodzi o uczelnie, które nie zostały laureatami konkursu IDUB i uzyskały zwiększenie subwencji o 2%. Brak możliwości podpisania umowy z tymi uczelniami jest bardzo niekorzystną okolicznością, która jednak nie powinna zwalniać z obowiązku śledzenia postępów osiągniętych przez te uczelnie. KPN z zadowoleniem przyjął inicjatywę Ministerstwa polegającą na organizowaniu cyklicznych konferencji sprawozdawczych z realizacji projektów IDUB dla wszystkich uczelni, które wzięły udział w konkursie. Zapewne w obecnej sytuacji epidemiologicznej formuła tych spotkań będzie musiała ulec zmianie. Niemniej istotne jest, aby istniała platforma wymiany doświadczeń i dobrych praktyk. Skoro obowiązujące przepisy uniemożliwiają wyciągnięcie konsekwencji w stosunku do ew. uczelni, które nie realizowałyby deklarowanego w dokumentacji konkursowej programu, warto pomyśleć o mechanizmach motywujących do przeprowadzania zmian w uczelniach. KPN krytycznie odnosi się do faktu, iż wnioski konkursowe, a tym samym zadeklarowane wskaźniki realizacji projektu, nie zostały upublicznione przez wszystkie uczelnie startujące w konkursie. Z tego względu kryteria weryfikacji postępu osiąganego przez uczelnię powinny być powiązane z najważniejszą myślą przewodnią konkursu, jaką była poprawa jakości badań naukowych (zatem może to być

np. ocena przyrostu liczby najlepszych publikacji w stosunku do wszystkich; liczba aplikacji grantowych i pozyskanych projektów z agencji UE i krajowych takich jak FNP, NCN, itp.; stworzenie systemu umożliwiającego tworzenie zespołów naukowych przez młodych badaczy; poziom faktycznego umiędzynarodowienia kadry; zmiany w pionie administracyjnym uczelni ułatwiające prowadzenie badań naukowych).

Ocena korzyści, które osiągnęli laureaci pierwszego konkursu RID, powinna pomóc przy formułowaniu zasad drugiego konkursu. Ocena jakości badań naukowych prowadzonych w wyróżnionych dyscyplinach mogłaby odbywać się w podobny sposób jak dla uczelni, które nie uzyskały statusu uczelni badawczej (tj. ocena dorobku naukowego i pozyskiwania środków na prowadzenie badań naukowych). W obu przypadkach istotnym wskaźnikiem powinien być wynik kolejnej ewaluacji, który nie powinien być gorszy od tego, który umożliwiał startowanie w konkursach. Regionalna Inicjatywa Doskonałości powinna w większym stopniu kłaść nacisk na doskonałość, a w mniejszym na regionalność rozumianą jako konieczność „sprawiedliwego terytorialnie” rozłożenia laureatów konkursu. Tak jak w przypadku wyłaniania laureatów konkursu IDUB kryteria geograficzne nie grały roli, tak i w przypadku RID, jedynym celem powinno być wspieranie wysp doskonałości. Nie wydaje się też celowe łączenie procesu wyłaniania jednostek reprezentujących wysoki poziom naukowy w danej dyscyplinie z wykazem regionalnych inteligentnych specjalizacji dla danego województwa. Takie zawężanie możliwości przystąpienia do konkursu uczelni w danym regionie nie ma uzasadniania projakościowego.

**Przewodniczący
Komitetu Polityki Naukowej**

Dr hab. Marcin Nowotny